

Tarih : 20.11.2012
Sayı: 12 / 518

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
ANKARA

Konu : 10. Kalkınma Planı; İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri Özel İhtisas Komisyonu için TürkMMMB Notları Hk.

10. Kalkınma Planı; İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri Özel İhtisas Komisyonu ön raporunda yer almasını istediğimiz, Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB) adına hazırlanan metin ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederiz.

Saygılarımızla,

Demir İNÖZÜ
Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

EK: "Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği'nin 10. Kalkınma Planı "İNŞAAT, MÜHENDİSLİK-MİMARLIK, TEKNİK MÜŞAVİRLİK VE MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU RAPORU"nda yer almasını istediği metin (5 Sayfa)

**“TÜRK MÜŞAVİR MÜHENDİSLER VE MİMARLAR BİRLİĞİ”NİN
10. KALKINMA PLANI “İNŞAAT, MÜHENDİSLİK-MİMARLIK, TEKNİK MÜŞAVİRLİK VE
MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU RAPORU”NDA
YER ALMASINI İSTEDİĞİ METİN**

**(TEKNİK MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜ ALTKOMİSYON RAPORTÖRÜ SAYIN DR. OSMAN ATILLA
ÇEZİK’İN HAZIRLADIĞI “TEKNİK MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜ RAPORU”NDAN YARARLANARAK
HAZIRLANMIŞTIR)**

Teknik müşavirlik sektörü, çağdaş bilgi toplumuna geçişin itici gücü olarak görülebilecek tüm ihtisas dallarının katkılarıyla biçimlenen bir dinamik yapı ile, serbest rekabet ilkelerinin geçerli olduğu sosyo-ekonomik ortamda teknolojik kalkınmanın sorumluluğunu paylaşmak durumundadır. Bu sorumlulukta, piyasa ekonomisinin işlerliğini sağlayacak doğru fayda-maliyet dengelerinin kurulması, ve yenilikçiliği(inovasyonu) özendiren teknolojik çözümlerle enerji ekonomisi ve çevre duyarlılığı yüksek uygun kaynak kullanımı, önde gelmektedir.

Bu sorumluluğun gereklerinin yerine getirilmesi için Teknik müşavirlik sektörünün aşağıda sıralanan genel hedeflerle uyumlu bir altyapıya kavuşturulması sağlanmalıdır.

- a) Küresel rekabette üstünlük sağlamak,
- b) Bilimsel araştırmalar ve piyasalar arasında köprü kurmak,
- c) Yenilikçilik(İnovasyon) girişimlerini teşvik ederek yeni teknoloji girdileri yüksek ürünlerin geliştirilmesini desteklemek,
- d) Sosyal, çevresel ve ekonomik dengeleri gözeten sürdürülebilir bir ulaşım altyapı gelişimini gerçekleştirmek,
- e) Yenilenebilir enerji kaynaklarının maliyetini düşürmek,
- f) Yüksek istihdam ve verimlilik ile toplumsal bütünleşme sağlamak,
- g) Yenilikçilik (inovasyon) Ortaklıkları kurulması yoluyla kamu ve özel sektör işbirliğinde devrim yaratmak,
- h) İlgili tüm tarafların dahil edileceği geniş kapsamlı bir kamusal danışma düzeni kurmak,
- i) Teknik Müşavirlik Sektörü’nün, ülke ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak, daha geniş bir alanda hizmet vermesini sağlamak.

Teknik Müşavirlik Sektörünün yukarıda sıralanan hedeflerinin gerçekleştirilmesi, **EK-?**’ de sunulan “**Teknik Müşavirlik Sektörü Alt Komisyon Raporu**”nda ayrıntıları açıklanan analizler ve öneriler çerçevesinde, aşağıda özetlenen uygulamalar doğrultusunda oluşturulacak bir altyapıya kavuşmasıyla sağlanabilir:

1) Makro-projeler olarak adlandırılabilir büyük ve kapsamlı kamu girişimlerinde, ürün ve hizmetlerin iyileştirilmesiyle ortaya çıkacak yeni kalkınma fırsatlarının değerlendirilmesi için teknik müşavirlik sektörünün katkılarıyla ‘değer zincirleri’ modeliyle ‘endüstri kümeleri’ oluşturulmalı, ve bu kümeler bilgi paylaşımı ve öğrenme ağlarıyla desteklenmelidir.

2) Teknoloji platform çalışmaları ve teknoloji transferi gibi araştırma ve geliştirme faaliyetlerde teknik müşavirlik katkılarının artmasına öncelik verilmeli, bu çerçevede rekabet öncesi işbirliği projelerinin ticarileştirilmesine katkı sağlayacak kurumlar arasında, teknik müşavirlik birimlerinin olmasına gayret edilmelidir. Stratejik önemi vurgulanmış

- leri mühendislik malzemeleri ve uygulama teknikleri,
- raylı ulaşım teknolojileri,
- nükleer teknolojilerin işletme sistemleri,
- yenilenebilir enerji üretim ve dağıtım teknolojileri,
- çevre ve iklim değişikliklerine uyum teknolojileri,
- internet ve mobil iletişim olanaklarıyla kurumsal yenilenme ve entegrasyon teknolojileri

için teknoloji platformlarında, yeniliklerin projelere yansımada görev alabilecek, ilgilileri gerçek muhataplarıyla işbirliğine yöneltecek bir ortamın kurulması ve serbest rekabet kıstaslarıyla idame ettirilebilmesinin katalizörü olarak uzmanlaşmış teknik müşavirlik kurumları desteklenmelidir. Bu amaçla, araştırma ve teknolojik geliştirme için ulusal ve uluslararası işbirliği faaliyetlerinin yürütülmesinin ve koordinasyonunun bir Kamu-Özel Sektör Yenilikçilik(inovasyon) Ortaklığı çerçevesinde “Açık Yenilikçilik” (*Open Innovation*) yaklaşımıyla gerçekleştirilebilirliği değerlendirilmelidir (desteklenen buluşlardan kullanım hakları portföyü oluşturulması, ürün ve hizmet geliştirme destekleriyle yeni *sermaye aktarım* birimlerinin kurulması ve ticarileştirilmesi girişimlerine ortam hazırlanması, vb.).

3) İklim Değişikliği Ulusal Eylem Planı (İDEP) kapsamında, genel bir ulusal hedef olarak kabul edilen ‘yapılarda emisyon azaltımı’, teknik müşavirlik hizmetlerinden yararlanılarak yürütülmelidir. Bu bağlamda, alternatif enerji türleri için ekonomik üretim teknolojileri, çevre-uyumlu tesisler ve entegre altyapı tasarımları ve şebekeler geliştirmek amacıyla, mevcut enerji üretim ve kullanım olanakları için çevre-uyumlu iyileştirme çalışmaları, Türkiye’deki kentsel dönüşüm hedefleriyle bağdaştırılarak ortaya tek bir entegre makro-proje çıkarılmalıdır. Kentsel dönüşüm projeleri konusunda, yapı stokunun yıkılıp yeniden yapılması veya mevcut stokun güçlendirilmesi çalışmalarında mühendislik ve teknik

müşavirlik faaliyetlerinden etkin biçimde yararlanılmalıdır. Alternatif enerji kaynaklarına ilişkin enerji politikaları âcilen uluslararası ve ulusal yenilikçilik (inovasyon) ortaklıkları veya benzeri oluşumlarla sürdürülebilir ölçülerle oluşturulmalı, ve bu ortamlarda teknik müşavirlik hizmetlerinin de olgunlaşmasına ve çeşitlenmesine destek verilmelidir. Ulaşım altyapı projelerinin planlama, yapım ve işletme faaliyetleri; enerji verimliliği ve çevre koruması ilkelerine uygun olarak; sosyal, çevresel ve ekonomik dengeleri gözeten, sürdürülebilir ulaşım hareketliliğine ve kentsel dönüşüm uygulamalarına değer katacak bir anlayışla gerçekleştirilmelidir.

- 4) Enerji verimliliği sürekli iyileştirilen güç üretimi ve ısıtma-soğutma için yenilikçi teknolojiler kullanarak yapıların yeni bir tekno-ekonomik tasarım anlayışıyla yeniden tasarlanması teşvik edilmelidir. Bu tasarımlara alternatif enerji türlerinin etkilerini incelemek için teknik müşavirlerin enerji sektörü ilgilileriyle birlikte “yenilikçilik ortaklıkları” kurarak çalışmaları desteklenmelidir.
- 5) Teknik müşavirlik sektörünün gelişmesi için kısa ve orta vadelere AB-27 bölgesinde yeterince varlık gösterecek adımlar atılmalı, öncelikli pazarlarda, sektörel bölge ofisleri kurulmalıdır. Bu kapsamda, teknik müşavirlik alanında diğer ülkelerle ikili işbirliği anlaşmalarının yapılmasına gayret edilmeli, bilgi toplumuna geçiş için uzun vadeli hedefleri saptayacak, ilgili birimler-arası koordinasyonu sağlayacak, hizmet sunumunda kalite ve uluslararası rekâbet edebilirlik kıstaslarını ölçümlendirerek teşvik edecek, mütakabiliyet çerçevesinde işbirliğinde bulunulacak ve hizmet sunulacak ülkelerle yapılacak ikili anlaşmalarla meslekî yeterliliklerin karşılıklı tanınması girişimlerini sonuçlandıracak bir “yürütme birimi” kurulmalıdır.
- 6) Teknik müşavirlik hizmetlerinin kapsamında ve kalitesinde bir hizmet standardı oluşmasına yönelik çalışmalarla, bir kalite kontrol sistemi kurulmalıdır. Yetkinlik (ehliyet, kalifikasyon), yetenek (kabiliyet), yeterlilik (kifayet), bütünlük (olgunluk), güvenilirlik (itimat verme) gibi müşavirlik nitelikleri, ortak terminoloji ile standart ve çoğunluğu ölçülebilir performans tanımlarına kavuşturulmalı, ve böylece idarelerin müşavir seçim kriterlerinin daha nesnel olmasına gayret edilmelidir. İhalelerde kalite esaslı değerlendirme ve seçme sistemi uygulanmalı, birim fiyat ve adam-ay esaslı teklif alma sistemi yaygınlaştırılmalıdır. Bağımsız teknik müşavir kullanımı ve kalite esaslı müşavir seçimi prensipleri doğrultusunda,

Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun vb. yasalar güncellenmeli, ayrıca bir bağımsız teknik müşavirlik yasası çıkartılmalıdır. Yapı denetimi için, konu ile ilgili tarafların katılımı ile kolay anlaşılır ve sade bir üslûpla yeni bir tasarı hazırlanmalıdır. Özellikle, teknik yönden daha ileri olan ve ülke ihtiyaçları göz önünde bulundurulduğunda önemli olan projelerin (barajlar, enerji yapıları, ulaşım yapıları, su temini ve dağıtımı, atıksu, sağlık yapıları, turizm yapıları, eğitim yapıları, sulama, vb) sağlıklı tekliflerle ve denetim koşullarıyla üstlenilebilmesinin ancak teknik müşavirlik firmalarıyla teklif hazırlanması aşamasından itibaren başlatılacak işbirliğiyle gerçekleştirilebilecek olması nedeniyle ve uzmanlaşmaya destek vermek için yapı denetim yetkisi deneyimli ve bu konularda uzman teknik müşavirlik kuruluşlarında olmalıdır.

Afet güvenliğinin sağlandığı güvenli yapılaşmanın ve sağlıklı çevre koşullarının oluşturulması için sektörün tüm paydaşları ve meslek kuruluşlarıyla birlikte ilgili yasalar gözden geçirilip düzenlenmelidir.

- 7) Mesleki yeterliliklerin tanınması akademik yeterliliklerin tanınmasından ayrılmalı, sürdürülebilir uzmanlaşma teşvik edilmeli, yaşam-boyu eğitim ilkesiyle güncellenen yenileşmeye açık bir meslek-içi eğitim düzenlemesi yapılmalıdır.
- 8) Araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetlerini teşvik mevzuatında uygun değişiklikler yapılarak, teknik müşavirlik firmalarının yeterince teşvik edilerek özellikle uluslararası işbirliği programlarına katılmaları amacıyla öncelikle küçük ve orta ölçekli yenilikçilik (inovasyon) şirketlerine yönlendirilmesini sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.
- 9) Yerel koşullara uyarlanmış ve teknolojik güncellemeleri içeren (yalnızca altyapı gerçekleştirmeleriyle de sınırlı olmayan) ürün ve hizmetler için özgün teknik şartname ve standartlarla desteklenmiş yerli seçeneklerin âdil ve rekabetçi yurtdışı pazarlarda uygulanabilirliği teşvik edilmeli, bu amaçla yatırımcı devlet kurumlarının ve özel sektör sanayi kuruluşlarının (özellikle malzeme üretim sanayiinin), teknik müşavirlik hizmetlerini ‘outsourcing’ yoluyla yerli teknik müşavirlik firmalarından sağlamasını teşvik edecek adımlar atılmalı, kamu yatırımlarının gerçekleşme aşamalarında yerel teknik müşavir seçiminin esas alınmasına, teknik müşavirlik sektöründe uzmanlaşma ve ilişkin sürdürülebilirlik desteklerine, bu öncü adımın içinde muhakkak yer verilmelidir. Bu amaçlara hizmet etmek ve plan kararlarına yardımcı olmak üzere, teknik müşavirlik birimlerinin

gerçek dinamiklerini ortaya çıkarmak için gereken envanter verileri düzenli olarak tutulmalı ve sürekli olarak güncellenmelidir.

Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği Yönetim Kurulu adına

Demir İnözü
Yönetim Kurulu Başkanı